

DASAR PERLINDUNGAN KANAK-KANAK

PERSEKUTUAN PENGAKAP MALAYSIA

**GLOBAL SUPPORT
ASSESSMENT TOOLS**

PERSEKUTUAN PENGAKAP MALAYSIA

© Persekutuan Pengakap Malaysia
Mac 2016

Diterbit oleh

Persekutuan Pengakap Malaysia
Rumah BP,
Jalan Hang Jebat 50150
Kuala Lumpur MALAYSIA

Tel : +60 3 2078 0836
Fax : +60 3 2070 0152
pengakap@scouts.my
www.pengakapmalaysia.org

Setinggi penghargaan kepada

Mej. Jen. Dato' Dr. Hj. Mohd Zin bin Bidin (B)
Ketua Pesuruhjaya Pengakap Negara

Dr. Hj. Mohd Azlan bin Ab Jalil
*Pengerusi Jawatankuasa Bertindak
Global Support Assessment Tools – PPM*

Jawatankuasa Bertindak Global Support Assessment Tools –
PPM

Penasihat Polisi

Tn. Hi. Zulkifli bin Dato' Hj. Maulud
Pesuruhjaya Program Negara

Penulis

Mohd Zairi bin Zaharin
Pesuruhjaya Ibu Pejabat Kebangsaan

Editor

Mohd Hilmi bin Mat Saad
*Pengawal Dokumentasi
Global Support Assessment Tools PPM*

HAKCIPTA TERPELIHARA Hak cipta terpelihara. Tidak dibenarkan mengeluarkan mana-mana bahagian artikel, ilustrasi dan isi kandungan laporan dalam apa jua bentuk dan dengan apa cara sekalipun, sama ada elektronik, fotokopi, mekanikal, rakaman atau cara lain tanpa kebenaran bertulis terlebih dahulu daripada Persekutuan Pengakap Malaysia.

ISI KANDUNGAN

Perkara	<i>Penghargaan</i>	<i>i</i>
	Pengenalan	1
	Apa yang perlu kita tahu	1
Bahagian I	Pengabaian	2
Bahagian II	Keganasan & kecederaan fizikal	3
Bahagian III	Gangguan seksual	4
	3.1. Penderaan seksual oleh orang dewasa	5
	3.2. Penderaan seksual oleh rakan-rakan sebaya	6
Bahagian IV	Penderaan emosi	7
	4.1. Penyalahgunaan spiritual	7
Bahagian V	Keganasan	8
	5.1. Buli	8
	5.2. Internet & keselamatan media sosial	8
Bahagian VI	Pembangunan orang kelainan upaya	9
Bahagian VII	Tanda-tanda kemungkinan penderaan	9
Bahagian VIII	PPM dan Dasar Perlindungan Kanak-Kanak 2001	13
	8.1. Pernyataan dasar	13
	8.2. Pernyataan matlamat	13
	8.3. Objektif	13
	8.4. Strategi	13
	8.5. Peranan PPM untuk mengatasi masalah penyalahgunaan	14
Bahagian IX	Laporan penderaan kanak-kanak dan pelanggaran dasar PPM	17
	<i>Rujukan</i>	<i>iii</i>

Kanak-kanak didefinisikan sebagai seseorang yang di bawah umur 18 tahun seperti yang termaktub dalam Akta Kanak-Kanak 2001

Perlindungan kanak-kanak merujuk kepada strategi dan aktiviti untuk mencegah dan bertindak balas terhadap pengabaian, penderaan, keganasan dan eksploitasi terhadap kanak-kanak.

PENGENALAN

Pergerakan Pengakap Malaysia (PPM) mempunyai keahlian yang sebilangan besarnya terdiri daripada kanak-kanak berusia di antara 5 tahun hingga 18 tahun. Sebagai sebuah pergerakan yang bernaung di bawah Persekutuan Pengakap Malaysia sudah tentulah mengambil berat tentang kebajikan ahli-ahlinya yang menjalankan aktiviti-aktiviti kepengakapan pada semua peringkat; kumpulan, daerah, negeri, negara dan luar negara.

Keselamatan ahli-ahli keutamaan utama yang diberi perhatian oleh PPM. Di atas dasar itulah PPM menyokong dasar *Keeping Scouts Safe from Harm Policy*. Selain itu, PPM mengamalkan apa yang terkandung di dalam dasar tersebut. PPM juga berpegang dan mengamalkan Dasar Perlindungan kanak-kanak Negara dalam melaksanakan aktiviti-aktiviti kepengakapan.

APA YANG PERLU KITA TAHU

Kanak-kanak boleh mengalami penderaan dalam pelbagai cara termasuk pengabaian secara fizikal, penyalahgunaan, penderaan seksual mahupun penderaan emosi. Selalunya kanak-kanak yang didera dalam salah satu cara tersebut akan mengalami penderaan lain dalam pelbagai cara. Apabila kita melindungi seorang kanak-kanak daripada satu bentuk penderaan seperti penderaan fizikal, secara tidak langsung kita melindungi kanak-kanak daripada bentuk tambahan penderaan yang lain.

BAHAGIAN I: PENGABAIAAN

Pengabaian merujuk kepada kegagalan secara berterusan dan serius untuk menyediakan keperluan asas fizikal, emosi dan pembangunan dari segi kesihatan, pendidikan, perkembangan emosi, nutrisi, tempat perlindungan dan kehidupan yang selamat untuk kanak-kanak. Pengabaian boleh mendedahkan kanak-kanak kepada segala bentuk bahaya, termasuk mengancam nyawa mereka.

Pengabaian sering melibatkan penafian hak kanak-kanak dalam mendapat keperluan asas seperti makanan, pakaian, tempat tinggal, rawatan perubatan, atau lain-lain keperluan hidup. Pengabaian juga boleh melibatkan serta mendedahkan kanak-kanak kepada bahan-bahan berbahaya atau bahan-bahan seperti ubat-ubatan, alkohol, atau amalan yang berbahaya seperti kelakuan ganas malahan juga aktiviti-aktiviti tidak sihat seperti pornografi dan pelacuran.

Beberapa petunjuk jelas yang boleh dijadikan petunjuk bahawa kanak-kanak mungkin diabaikan adalah seperti:-

- a. *Kanak-kanak yang kerap datang ke perjumpaan pengakap dengan bau badan yang tidak menyenangkan, kanak-kanak yang sering tidak terurus (pakaian dan fizikal), kanak-kanak yang hidup dalam persekitaran berbahaya, dan kanak-kanak yang dilihat terbiar tanpa pengawasan dan semua ini adalah tanda- tanda yang berpotensi pengabaian.*
- b. *Begitu juga kanak-kanak yang sentiasa lapar atau mencuri makanan,*
- c. *Kanak-kanak yang memakai pakaian yang tidak bersesuaian untuk cuaca dan situasi semasa serta*
- d. *Kanak-kanak yang sering bercakap melihat ibu bapa mabuk atau kesan lebam akibat daripada dipukul oleh ibu bapa nya.*

Kebiasaannya, seseorang kanak-kanak yang diabaikan itu akan mempamerkan sesuatu tanda yang munasabah apabila ibu bapa nya gagal untuk menyediakan keperluan asas serta memberi kesan kepada fizikal atau emosi seorang kanak-kanak itu.

Ibubapa yang tidak dapat menyediakan keperluan asas untuk kanak-kanak berpunca daripada kemiskinan tidak boleh dianggap melakukan pengabaian terhadap seseorang kanak-kanak dibawah penjagaannya.

Pengabaian ditakrifkan sebagai satu tindakan sengaja atau tindakan yang mempunyai kesan ke atas fizikal dan emosi pada kanak-kanak, dan dalam keadaan tertentu, boleh menyebabkan kesan keatas kehidupan kanak-kanak yang terancam.

BAHAGIAN II: KEGANASAN & PENDERAAN FIZIKAL

Keganasan merujuk kepada sesuatu tindakan dengan niat untuk menyebabkan sebarang bentuk kecederaan dari segi fizikal dan emosi kanak-kanak

Penderaan fizikal menurut Akta Kanak-Kanak 2001 adalah apabila seseorang kanak-kanak dcederakan dari segi fizikal dan menyebabkan kecederaan yang boleh dilihat pada mana-mana bahagian tubuh kanak-kanak akibat kekerasan atau penggunaan agen yang disengajakan pada tubuh kanak-kanak itu

Penderaan fizikal adalah kecederaan yang sengaja dilakukan kepada penjagaan seorang kanak-kanak oleh seseorang yang bertanggungjawab terhadap penjagaan seseorang kanak-kanak. Kecederaan akibat penderaan fizikal termasuklah lebam, patah tulang, luka akibat kesan dibakar serta melecet. Kanak-kanak yang mengalami kecederaan ringan, yang dianggap normal oleh sesetengah orang dewasa akibat daripada aktiviti-aktiviti yang dilakukan oleh seseorang kanak-kanak pada zaman kanak-kanaknya, biasanya dapat dilihat pada tempat yang kebiasaannya terdedah seperti tulang kering, lutut dan siku.

Apabila kecederaan selain daripada yang ditemui di kawasan-kawasan tisu lembut pada perut atau belakang, atau apabila mereka tidak seolah-olah menjadi biasa dengan kecederaan yang dilalui oleh seseorang pada zaman kanak-kanaknya, ia memungkinkan bahawa seseorang kanak-kanak itu telah disalahgunakan atau mengalami penderaan.

Kesan akibat daripada hentakan atau pukulan pada bahagian perut boleh menyebabkan lebam pada perut, walaupun jika tidak ada tanda yang dapat dilihat dengan mata kasar. Apabila seseorang kanak-kanak itu mengadu sakit atau menunjukkan dia ditumbuk di perut, setiap aduan perlu diberi perhatian serius, memandangkan ia berkemungkinan akibat daripada kecederaan dalaman yang dialami oleh kanak-kanak tersebut.

Tanda-tanda berikut biasanya dikaitkan dengan penderaan fizikal tetapi tidak mutlak:-

- a. *Kecederaan terhadap kanak-kanak dan ibu bapa tidak boleh menerangkan kejadian yang berlaku*
- b. *Kecederaan dalam pada kanak-kanak yang tidak dapat dilihat secara luaran*
- c. *Aduan kesakitan apabila melakukan pergerakan*
- d. *Takut untuk pulang ke rumah atau berada bersama dengan ibu atau bapa atau kedua-duanya*

Seorang dewasa itu perlulah memahami cara-cara yang bersesuaian ketika meminta seseorang kanak-kanak itu bercerita tentang kecederaan yang mencurigakan yang pernah dihadapinya. Jika seseorang kanak-kanak itu

POLISI PERLINDUNGAN KANAK-KANAK

memberitahu bahawa dia telah didera atau mengalami penderaan atau menunjuk sesuatu lokasi atau tahap kecederaan yang dialaminya, seseorang dewasa atau pemimpin itu perlu mendokumentasikan kenyataan tersebut dan segera menghubungi agensi penguatkuasaan undang-undang atau jabatan atau institusi yang berkenaan untuk tindakan lanjut.

BAHAGIAN III: GANGGUAN SEKSUAL

Penderaan Seksual atau Gangguan Seksual menurut Akta Kanak-Kanak 2001 adalah apabila seseorang kanak-kanak teraniaya dari segi seks jika dia mengambil bahagian, sama ada sebagai peserta atau pemerhati, dalam apa-apa aktiviti yang berunsur seks bagi apa-apa maksud atau eksploitasi seks oleh mana-mana orang bagi memuaskan nafsu seks orang itu atau orang lain.

Eksplotasi merujuk kepada penggunaan kanak-kanak dalam aktiviti yang membolehkan pihak lain mendapat faedah dari segi kewangan, seksual, politik serta kepentingan lain yang boleh mengancam kesejahteraan fizikal dan psikologikal mahupun kelangsungan hidup kanak-kanak.

Apabila seorang dewasa atau seorang remaja yang lebih tua daripada usia kanak-kanak itu menggunakan kuasa beliau dalam melibatkan seorang kanak-kanak bagi tujuan aktiviti-aktiviti seksual, ia merupakan satu penderaan seksual terhadap kanak-kanak tersebut. Gangguan seksual termasuklah apa-apa juga aktiviti berkaitan yang dilakukan untuk kepuasan seksual seseorang pesalah. Kanak-kanak boleh berada di dalam persekitaran berisiko penderaan seksual samada ketika berada di rumah, di kawasan kejiranan, di kawasan sekolah, persekitaran yang sesak malahan ketika melibatkan diri dalam pergerakan Pengakap itu sendiri.

Salah satu tanggapan biasa mengenai penderaan seksual adalah kanak-kanak itu disalahgunakan oleh orang yang tidak dikenali. Malah, pesalah seks biasanya mengambil kesempatan ke atas seseorang kanak-kanak ketika kanak-kanak itu di dalam penjagaannya. Pesalah seks selalunya lelaki, tetapi wanita juga merupakan pesalah yang menyumbang kira-kira 20% atau satu perlima daripada jumlah kes kejadian penderaan seksual yang melibatkan kanak-kanak lelaki di bawah umur 14 tahun.

3.1. Penderaan seksual oleh orang dewasa

Seseorang dewasa yang menyalahgunakan kanak-kanak dengan atau dalam apa juga keadaan bagi tujuan atau dengan maksud atau dengan niat untuk memanipulasi, merasuah, memaksa, mengancam seseorang kanak-kanak ke satu situasi perasaan seperti rakan kongsi dalam aktiviti seksual atau mendorong kepada perlakuan seksual adalah telah dianggap melakukan penderaan seksual terhadap seorang kanak-kanak.

Walau bagaimanapun, mereka yang paling kerap terlibat melakukan penderaan seksual ke atas kanak-kanak seringkali adalah mereka yang terlibat secara langsung dalam menyediakan keperluan asas kepada kanak-kanak tersebut. Ini termasuk ibu bapa kepada kanak-kanak itu sendiri. Pesalah yang melakukan jenayah penderaan kerap kali menawarkan perkhidmatan jagaan secara percuma kepada ibubapa yang terdesak untuk mendapatkan khidmat pengasuh kanak-kanak atau berbaik dengan ibubapa kanak-kanak terbabit dalam membina kepercayaan ibubapa kanak-kanak tersebut untuk meluangkan masa secara bersendirian dengan kanak-kanak tersebut. Sebagai contoh, penjaga kanak-kanak yang diberikan amanah untuk menjaga kanak-kanak tersebut secara bersendirian juga berpotensi melakukan penderaan seksual ke atas kanak-kanak yang dijaganya. Kebiasaannya, mereka terlibat dalam jenayah penderaan seksual kanak-kanak, akan membelanjakan sebaik mungkin dari segi kewangan dan masa dalam mendapat kepercayaan kanak-kanak tersebut.

Dalam kebanyakan situasi, seorang dewasa yang ingin mengambil peluang terhadap seseorang kanak-kanak itu akan mula dengan menyentuh yang kelihatan tidak berbahaya, seperti memeluk, urut, pendedahan, dan penyentuhan yang boleh dipersoalkan. Seseorang pesalah biasanya akan berlagak baik bagi mengaburi kanak-kanak yang sangat memerlukan kasih sayang atau perhatian dan membuat kanak-kanak yang berasa istimewa dengan menghabiskan banyak masa dengan seorang dewasa samada dengan memberi hadiah malahan wang. Justeru itu, semua kanak-kanak terdedah kepada gangguan seksual kerana mereka tidak bersalah dan jumlah kepercayaan dan pergantungan kepada orang dewasa.

Apabila pesalah seks mengesan bahawa kanak-kanak itu berkelakuan cukup dingin dengan rakan-rakan sebaya, yang mempunyai ikatan emosi, sentuhan fizikal

akan menjadi gangguan. Pesalah gangguan seksualiti dengan sengaja akan mewujudkan rasa ingin tahu kepada seseorang kanak-kanak tentang seksualiti dan melaksanakan aktiviti-aktiviti berkaitan dengan gangguan seksualiti di bawah konteks pendidikan seks atau bermain permainan berunsur seksualiti. Ia mungkin melibatkan pelanggaran peraturan-peraturan yang telah ditetapkan oleh agama-agama masing, minum arak, merokok serta mewujudkan "hubungan istimewa". Kebanyakan kanak-kanak tidak memahami apa itu gangguan seksual.

Ramai orang dewasa (pesalah gangguan seksualiti) cukup bijak dalam memanipulasikan kanak-kanak untuk mempercayai bahawa dia adalah sama seperti mana-mana kanak-kanak lain untuk dipersalahkan serta menimbulkan rasa tidak percaya jika mereka memberitahu apa yang diberitahu oleh kanak-kanak tersebut. Ramai kanak-kanak terperangkap dan takut untuk memberitahu kepada orang dewasa lain akan pengalaman yang mereka lalui itu.

3.2. Penderaan seksual oleh rakan-rakan sebaya

Ia juga mungkin berlaku di antara kanak-kanak dalam lingkungan umur yang sama, di mana ianya berlaku melalui kekerasan atau manipulasi. Kira-kira satu pertiga daripada penderaan seksual berlaku di tangan kanak-kanak lain yang sebaya dengan kanak-kanak tersebut, termasuk remaja yang lebih tua dan remaja dalam kedudukan untuk memanipulasi melalui tingkah laku buli dengan menggunakan saiz badan mereka atau perbezaan pengetahuan. Apa-apa aktiviti kumpulan seperti memulakan aktiviti kelab di mana aktiviti seksual dimasukkan adalah satu bentuk gangguan seksual. Aktiviti-aktiviti yang dilakukan secara bersama dengan rakan-rakan sebaya yang memasukkan elemen seksualiti juga berpotensi menimbulkan risiko gangguan seksualiti. Aktiviti-aktiviti perkhemahan seperti bermalam di luar tanpa pengawasan oleh seorang dewasa juga boleh menimbulkan gangguan seksualiti.

Mana-mana orang dewasa yang mendapati seorang kanak-kanak terlibat dengan gangguan seksualiti mestilah mengambil langkah-langkah segera untuk menghentikannya.

BAHAGIAN IV: PENDERAAN EMOSI

Penderaan emosi menurut Akta Kanak Kanak 2001 adalah apabila seseorang kanak-kanak dcederakan dari segi emosi yang menyebabkan gangguan yang boleh dilihat pada fungsi mental atau emosi kanak-kanak itu seperti kecelaruan mental atau tingkah laku, keresahan, kemurungan, penyendirian dan perkembangan lambat

Seorang kanak-kanak boleh mengalami penderaan emosi apabila terus diejek, dipersalahkan, dihina atau dibandingkan secara negatif atau tidak baik dengan orang lain. Akibat jangka panjang seseorang kanak-kanak yang mengalami penderaan emosi akan hilang keyakinan dan harga diri. Kajian yang dibuat mendapati penderaan emosi amatlah berbahaya, jika tidak lebih berbahaya, daripada lain-lain bentuk penganiayaan. Ia boleh membawa kepada peningkatan masalah, kelewatan pertuturan, kemurungan, kebimbangan, dan syarat-syarat empati yang rendah dan kesukaran untuk bersama-sama dengan rakan-rakan sebaya yang lain. Penderaan emosi boleh berlaku apabila ibu bapa sama sekali tidak mempedulikan atau menolak atau kerap mengancam untuk menyalahkan kanak-kanak atau membiarkan seseorang kanak-kanak itu berjuang untuk memenuhi harapan yang tidak munasabah yang seringkali ditetapkan ibubapa khususnya dalam bidang akademik, sukan atau lain-lain bidang yang boleh memberi tekanan mental kepada seseorang kanak-kanak.

Penderaan emosi juga boleh berlaku apabila seseorang orang dewasa atau remaja yang lebih tua melibatkan kanak-kanak dengan penyalahgunaan alkohol, dadah, pornografi, atau bahan-bahan berbahaya yang lain.

4.1. Penyalahgunaan spiritual

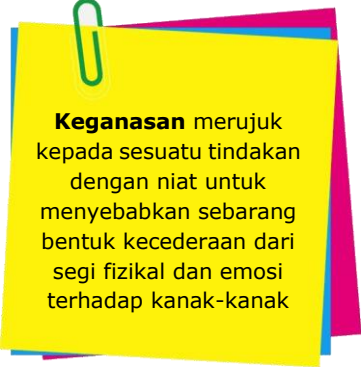
Bentuk penderaan emosi yang sering kali terlepas pandang oleh orang dewasa adalah penganiayaan berbentuk penderaan rohani. Penderaan kerohanian atau penyalahgunaan spiritual, kebiasaannya menggabungkan unsur-unsur agama ke dalam aktiviti-aktiviti penderaan kanak-kanak. Beberapa kajian yang dijalankan menunjukkan bahawa pesalah seks terutamanya yang melibatkan persoalan keagamaan dalam masyarakat merupakan mereka yang taksu kepada ahli-ahli ugama atau ulama' dan pemimpin agama lain. Jika seseorang kanak-kanak aktif dalam komuniti keagamaan, adalah menjadi keperluan seseorang ibubapa atau penjaga itu untuk memastikan perlindungan yang ketat ke atas kanak-kanak yang ketika berada di dalam persekitaran tersebut.

BAHAGIAN V: KEGANASAN

5.1. Buli

Buli merupakan perbuatan yang disengajakan yang dilakukan serta tingkah laku agresif yang selalunya melibatkan ketidakseimbangan kuasa atau kekuatan, yang biasanya dilakukan berulang-ulang dalam satu tempoh masa tertentu. Buli boleh wujud dalam pelbagai bentuk termasuk secara sentuhan fizikal seperti memukul atau menumbuk, mengusik atau menggunakan nama panggilan yang tidak menyenangkan, menakut-nakutkan seseorang kanak-kanak dengan penggunaan isyarat atau pengecualian sosial, atau menghantar mesej atau pesanan yang menghina, menggunakan saluran telekomunikasi seperti telefon atau komputer (*cyberbullying*). Mangsa tingkah laku buli lebih cenderung untuk tertekan, rendah harga diri, kerap tidak hadir ke sekolah atau aktiviti-aktiviti lain yang biasa dilakukannya, rasa sakit malah berfikir untuk membunuh diri .

Keganasan merujuk kepada sesuatu tindakan dengan niat untuk menyebabkan sebarang bentuk kecederaan dari segi fizikal dan emosi terhadap kanak-kanak

Apa-apa maklumat atau perbualan yang menunjukkan seorang kanak-kanak itu menyebut atau bercakap tentang membunuh diri perlu diberi perhatian serius dan dilaporkan kepada pemimpin yang bertanggungjawab, penguatkuasa undang-undang, atau *Talian NUR 15999*. Jika ada kanak-kanak yang menjadi sasaran, jangan salahkan kanak-kanak tersebut atau memberitahu dia untuk mengabaikan gangguan tersebut atau terlibat dalam tindakan balas fizikal. Sebaliknya, mendengar dengan teliti dan melaporkan gangguan-gangguan tersebut kepada pengamal undang-undang yang bertanggungjawab terhadap aktiviti-aktiviti di mana buli itu berlaku.

5.2. Internet / Keselamatan Media Sosial

Ibu bapa memainkan peranan yang sangat penting dalam menjaga kanak-kanak daripada orang-orang yang menggunakan internet dan media sosial yang lain. Penggunaan media sosial atau laman sesawang (*website*) tanpa kawalan boleh menyebabkan kanak-kanak terdedah kepada bahaya serangan laman sesawang termasuk ugutan dan sebagainya.

Ibu bapa perlu bijak dalam menetapkan garis panduan asas seperti kesesuaian seseorang kanak-kanak melayari laman sesawang (*website*) serta jenis laman sesawang (*website*) yang boleh dilawati. Kekerapan ibubapa meneliti dan memerhatikan pergerakan kanak-

kanak ketika melayari laman sesawang (*website*) untuk melihat dan membincangkan pilihan yang sedang dibuat dengan teknologi sedia ada dapat meminimumkan bahaya kepada keselamatan media sosial. Umum mengetahui, kebanyakan kita menghabiskan sebahagian besar masa menggunakan media digital bagi tujuan pendidikan, penyelidikan, bersosial kerana ianya amat menyeronokkan.

BAHAGIAN VI: PEMBANGUNAN GOLONGAN KELAINAN UPAYA

Kanak-kanak kurang upaya atau yang mempunyai masalah tingkah laku, lebih besar risikonya terhadap penderaan dan pengabaian berbanding kanak-kanak normal. Ini kerana pendera sering menjadikan kanak-kanak kelainan upaya atau kanak-kanak yang mempunyai masalah tingkah laku sebagai sasaran mereka. Pendera percaya golongan kanak-kanak ini berkemungkinan kurang untuk melaporkan penyalahgunaan atau penderaan yang mereka alami. Oleh itu, dalam persekitaran semasa ini, adalah penting untuk orang dewasa mengajar serta membantu semua kanak-kanak kelainan keupayaan atau golongan kanak-kanak yang mempunyai masalah tingkah laku ini untuk mengenali bakal pendera dan memberitahu orang dewasa yang dipercayai tentang penderaan yang dialami, mesej ini adalah penting untuk kanak-kanak kurang upaya.

BAHAGIAN VII: TANDA-TANDA KEMUNGKINAN PENDERAAN

Penunjuk terbaik penderaan yang dialami oleh seorang kanak-kanak ialah pendedahan bahawa seseorang telah menyakiti atau menakutkan dia atau menjadikan dia rasa tidak selesa. Malangnya, ramai kanak-kanak tidak bercakap tentang penderaan, jadi amatlah penting untuk seseorang dewasa atau ibubapa yang bertanggungjawab mempunyai perbualan berterusan dengan kanak-kanak tersebut tentang keselamatan diri dan berkali-kali memberikan peringatan bahawa dia boleh memberitahu serta membincangkan dengan ibubapanya atau mana-mana orang dewasa yang dipercayainya apa-apa sahaja.

POLISI PERLINDUNGAN KANAK-KANAK

Tindak balas setiap kanak-kanak terhadap penderaan adalah unik dan mungkin berbeza. Tanda-tanda tekanan kerap kali dikaitkan dengan penganiayaan, akan tetapi tekanan yang berlaku berpunca dari pelbagai sebab.

Penunjuk lain seseorang kanak-kanak itu mengalami penderaan termasuk:-

- i. Memencilkan diri daripada aktiviti yang digemarinya*
- ii. Keengganan untuk berada dipersekitaran individu tertentu, terutamanya jika tiada orang yang dikenalnya*
- iii. Perubahan dalam tingkah laku atau prestasi sekolah termasuk keputusan peperiksaan yang rendah*
- iv. Tidak memberi tumpuan atau mengalami masalah pembelajaran tanpa sebab yang diketahui*
- v. Hypervigilance (sifat menjaga berlebihan seolah-olah menjangkakan sesuatu yang berlaku tidak baik)*
- vi. Tingkah laku yang terlalu mematuhi atau keinginan yang berlebihan*

Di samping itu, kanak-kanak yang menjadi mangsa penderaan seksual akan:-

- i. mengalami kesukaran duduk atau berjalan*
- ii. mengadu kesakitan atau gatal-gatal di kawasan kemaluan atau dubur*
- iii. menggunakan bahasa lucah atau bertindak kasar diluar kebiasaan tingkahlakunya, yang tidak sesuai untuk usianya*

Jika kanak-kanak didera oleh ibu bapa, saudara-mara, adik-beradik atau seseorang yang rapat dengan kanak-kanak tersebut, ia boleh menjadi sukar untuk kanak-kanak tersebut mendedahkan penyalahgunaan yang dilakukan kepada anda dan juga sukar untuk anda untuk menerima.

Kajian menunjukkan bahawa kanak-kanak jarang berbohong mengenai penderaan seksual atau penganiayaan lain. Oleh itu, jika kanak-kanak mendedahkan penyalahgunaan atau penderaan, dengan meluahkan rasa tidak selesa dengan orang tertentu atau keadaan, amatlah penting bagi seseorang dewasa atau ibu bapa nya mengambil peduli tanda-tanda atau isyarat untuk bertindak. Kanak-kanak berkomunikasi dengan orang dewasa atau ibu bapa nya melalui bahasa mereka, tingkah laku mereka, dan emosi mereka.

Komunikasi tentang penderaan sangat halus dan berlaku secara tidak langsung. Seorang kanak-kanak boleh menawarkan pendedahan yang samar, mengatakan sesuatu seperti, *"....saya mempunyai seorang rakan yang ...,"* dalam usaha untuk mengetahui bagaimana orang dewasa akan bertindak balas.

Kanak-kanak yang mendapat maklum balas yang membantu atau simpati daripada orang dewasa adalah lebih cenderung untuk mendedahkan apa-apa pengalaman penyalahgunaan atau penderaan yang dialaminya.

Apabila bercakap dengan kanak-kanak yang menzahirkan atau menunjukkan ciri-ciri penderaan, peranan orang dewasa adalah untuk menjadi orang dewasa yang dipercayai.

Pendekatan yang ini merangkumi:-

- i. Menjadi penagak kepada kebenaran, dengan melibatkan diri sepenuhnya*
- ii. Menghentikan sesuatu penderaan, jika melihatnya.*
- iii. Jika mengetahui sesuatu yang meragukan, segera melaporkannya.*
- iv. Jika tidak pasti, dapatkan nasihat dari pakar.*

Jika kanak-kanak mendedahkan penyalahgunaan atau penderaan yang dialami adalah penting bagi seorang dewasa bertindak balas dengan tenang dan mengikut cara yang menyokong. Elakkan kenyataan yang mungkin menunjukkan rasa malu, menyalahkan, kekufuran, jijik, atau menakutkan kepada seorang kanak-kanak yang mengalami trauma penderaan.

Jika penyalahgunaan atau penderaan bermula atau berlaku lebih awal, jangan sesekali bertanya kanak-kanak tersebut mengapa dia tidak memberitahu sesiapa pun lebih awal. Nyatakan kepada kanak-kanak itu bukan salah mereka, dan menyuarakan kepercayaan dalam pendedahan kanak-kanak itu dengan hanya menyatakan, *"Saya percaya anda"*. Ini akan melanjutkan sokongan dan mengesahkan kenyataan itu kanak-kanak.

Elakkan meminta kanak-kanak untuk memberikan maklumat terperinci. Tanya soalan-asas untuk membezakan maklumat yang berikut:

POLISI PERLINDUNGAN KANAK-KANAK

- i. Nama dan alamat mangsa yang dikatakan itu, jika diketahui*
- ii. Nama dan alamat pesalah yang dikatakan itu, jika diketahui*
- iii. Lokasi penderaan yang dikatakan*
- iv. Jenis penderaan (contoh , seksual , fizikal, emosi) dan tahap penderaan yang dikatakan*
- v. Tarikh anggaran kejadian terakhir (jika kanak-kanak yang lebih tua)*

Seseorang dewasa harus mengakui bahawa berbincang dengan kanak-kanak tentang penganiayaan dan penderaan terutamanya yang melibatkan penderaan seksual, tidak akan berlaku secara semula jadi atau dalam keadaan yang selesa bagi sesiapa sahaja. Sekiranya, seorang kanak-kanak menyedari bahawa seorang dewasa atau ibu bapanya tidak mahu mendengar tentang pengalaman yang dilaluinya, atau mengatakan sesuatu yang salah, kanak-kanak itu mungkin menutup dirinya daripada bercerita. Sentiasa memastikan kanak-kanak itu tahu yang seorang dewasa itu mempercayai kanak-kanak, seseorang dewasa perlu mengambil berat, kerana ia bukannya salah kanak-kanak tersebut, dan seorang dewasa itu mahu membantu.

BAHAGIAN VIII: PPM DAN DASAR PERLINDUNGAN KANAK-KANAK 2001

8.1. PERNYATAAN DASAR

Dasar Perlindungan Kanak-Kanak ini merupakan satu dasar yang mengandungi pernyataan mengenai prinsip perlindungan kanak-kanak selaras dengan Konvensyen Mengenai Hak Kanak-kanak (CRC) dan Akta Kanak-Kanak 2001. Dasar ini memberi tumpuan kepada aspek advokasi, pencegahan, khidmat sokongan dan penyelidikan dan pembangunan bagi melindungi kanak-kanak.

8.2. PERNYATAAN MATLAMAT

Secara khususnya, Dasar Perlindungan Kanak-Kanak bertujuan untuk memastikan setiap kanak-kanak mendapat perlindungan daripada pengabaian, penderaan, keganasan dan eksploitasi. Dasar ini juga menjadi pemangkin kepada kesedaran dan komitmen semua pihak, termasuk setiap anggota masyarakat dalam melindungi kanak-kanak.

8.3. OBJEKTIF

Dasar Perlindungan Kanak-kanak Negara menetapkan 7 objektif utama seperti berikut:

- i. meningkatkan kesedaran dan komitmen pelbagai pihak terhadap usaha melindungi kanak-kanak sebagai tanggungjawab bersama;
- ii. mewujudkan persekitaran yang selamat dan mesra kanak-kanak;
- iii. menggalakkan organisasi yang berhubung secara langsung dan tidak langsung dengan kanak-kanak mewujudkan dasar perlindungan kanak-kanak organisasi masing-masing;
- iv. melindungi setiap kanak-kanak daripada sebarang bentuk pengabaian, penderaan, keganasan dan eksploitasi;
- v. menetapkan hanya individu yang bersesuaian sahaja boleh berurusan secara langsung dengan kanak-kanak;
- vi. meningkatkan khidmat sokongan bagi menangani pengabaian, penderaan, keganasan dan eksploitasi terhadap kanak-kanak; dan
- vii. meningkatkan penyelidikan dan pembangunan bagi menambah baik perlindungan terhadap kanak-kanak.

8.4. STRATEGI

Bagi mencapai objektif-objektif di atas, 11 strategi dirangka berasaskan 4 aspek utama iaitu advokasi, pencegahan, khidmat sokongan dan penyelidikan dan pembangunan. Strategi-strategi tersebut adalah seperti berikut:

Advokasi

1. Menerap dan memupuk kesedaran tentang pentingnya tanggungjawab melindungi kanak-kanak kepada semua lapisan masyarakat termasuk mewujudkan perkongsian pintar (smart partnership) dengan pihak media dan pertubuhan bukan kerajaan (NGO) termasuk sektor swasta dan organisasi masyarakat.

POLISI PERLINDUNGAN KANAK-KANAK

2. Memastikan mereka yang berurusan secara langsung dengan kanak-kanak berupaya mengenal pasti dan seterusnya melaporkan kes-kes pengabaian, penderaan, keganasan dan eksploitasi.
3. Memastikan kanak-kanak dan anggota masyarakat termasuk pengamal undang-undang, penuntut jurusan undang-undang, pendidik, pekerja sosial, doktor, anggota penguat kuasa (seperti pegawai polis dan imigresen), pemandu pengangkutan awam (seperti bas dan teksi) dan pengawal keselamatan diberi kefahaman mengenai hak kanak-kanak di bawah Konvensyen Mengenai Hak Kanak-Kanak (CRC) dengan fokus kepada aspek perlindungan.
4. Menggalakkan penyediaan persekitaran yang sihat dan selamat untuk kanak-kanak.
5. Menggalakkan setiap organisasi mewujudkan dasar dan peraturan mengenai perlindungan kanak-kanak.

Pencegahan

1. Mewujudkan mekanisme amaran awal dan mengukuhkan mekanisme perlindungan kanak-kanak di peringkat nasional dan antarabangsa.
2. Menyediakan pengetahuan asas kepada kanak-kanak untuk membolehkan mereka melindungi diri daripada pengabaian, penderaan, keganasan dan eksploitasi serta mengenal pasti keadaan yang berisiko kepada mereka.
3. Mewujudkan sistem saringan, pengiktirafan dan latihan bagi mereka yang bekerja secara langsung dengan kanak-kanak.

Khidmat Sokongan

1. Memperluas dan meningkatkan perkhidmatan kaunseling kepada mangsa, keluarga, pesalah dewasa, pesalah kanak-kanak dan komuniti setempat.
2. Meningkatkan dan memperluaskan perkhidmatan perlindungan dan kesihatan kepada mangsa dan keluarga.

8.5. PERANAN PPM UNTUK MENGATASI MASALAH PENYALAHGUNAAN

Ibubapa boleh mengharapkan pasukan Pengakap yang dianggotai oleh kanak-kanak adalah mengikut dasar Perlindungan Kanak-Kanak Kebangsaan (Akta 611) yang dilaksanakan oleh Persekutuan Pengakap Malaysia (PPM) dalam menyediakan dasar keselamatan tambahan untuk kanak-kanak dan semua yang terlibat dalam aktiviti kepengakapan. Dasar ini juga melindungi pemimpin dewasa daripada berlakunya kemungkinan laporan palsu dibuat atas sebab-sebab yang tertentu. Pemimpin Pengakap yang diberi tanggung jawab untuk melatih kanak-kanak harus memahami dan mematuhi amalan-amalan ini dalam melaksanakan aktiviti pengakap samada di dalam atau di luar bilik darjah atau di tapak perkhemahan.

Kepimpinan dalam perlaksanaan semua perjalanan dan lawatan diperlukan. Mendapat sekurang-kurangnya dua pemimpin dewasa berdaftar, atau didaftarkan sebagai pemimpin dan ibu bapa yang pasukan pengakap menyertai atau orang dewasa lain, salah seorang daripada mereka mestilah berusia 21 tahun atau lebih tua, diperlukan untuk apa-apa perjalanan Pengakap, samada dalaman ataupun luaran. Semua kanak-kanak perlu tahu bahawa orang dewasa perlu bersama untuk setiap aktiviti yang dilakukan.

POLISI PERLINDUNGAN KANAK-KANAK

Dasar kepimpinan mendalam dan meluas dalam ruang siber. Tidak ada satu pun penglibatan ahli-ahli Pengakap dalam aktiviti permainan dalam talian atau digital (permainan siber, komunikasi media sosial) dan lain-lain bentuk komunikasi elektronik yang dibenarkan. Adalah menjadi tanggungjawab seorang Pemimpin Pengakap itu untuk memberitahu ibubapa atau pemimpin dewasa lain, dalam apa-apa jua bentuk komunikasi digital tentang pengawasan penggunaan ruang siber oleh kanak-kanak. Ini bagi memastikan kanak-kanak itu bebas daripada gangguan siber.

Larangan perhubungan secara terus dalam sidang peribadi. Dalam situasi yang memerlukan sidang peribadi, perjumpaan yang diadakan hendaklah dijalankan dengan pengetahuan dan penglibatan orang dewasa yang lain dan juga rakan sebaya kanak-kanak tersebut.

Pengasingan kemudahan penginapan orang dewasa dan kanak-kanak, lelaki serta perempuan. Dalam sesuatu perkhemahan, tidak ada seorang kanak-kanak ataupun remaja dibenarkan untuk tidur di dalam khemah seorang dewasa selain daripada mereka sendiri merupakan ibubapa atau penjaga yang sah kepada kanak-kanak tersebut. Kawasan perkhemahan harus mempunyai kemudahan pancuran mandian dan tandas berasingan untuk orang dewasa dan kanak-kanak, lelaki dan perempuan. Apabila kemudahan berasingan tidak boleh diadakan, jadual penggunaan berasingan untuk mandi lelaki dan perempuan perlu disediakan dan dipaparkan bagi tujuan pengetahuan umum. Begitu juga, kanak-kanak, remaja dan orang dewasa perlu mandi pada masa yang berlainan.

Sistem rakan-sebaya (*buddy system*) boleh digunakan pada setiap masa. Sistem rakan-sebaya (*buddy system*) merupakan langkah keselamatan yang seringkali digunakan dalam semua aktiviti berpengakap. Pengakap harus mengenali antara satu sama lain, rakan-rakan sendiri, anggaran pada umur yang dan tahap pengalaman. Sistem rakan-sebaya (*buddy system*) dalam Pengakap merupakan suatu sistem terbaik untuk mempunyai orang lain yang sebaya dengan anda apabila terlibat dalam sebarang aktiviti luar atau berat. Jika diperlukan, pasukan rakan-sebaya (*buddyteam*) boleh terdiri daripada tiga orang ahli Pengakap yang sebaya. Tiada seorang pun kanak-kanak perlu dipaksa melibatkan diri dalam sistem rakan-sebaya (*buddy system*) atau membuatkan seorang kanak-kanak itu berasa tidak selesa dengan tugas yang diberikan.

Privasi kanak-kanak, muda-remaja dihormati. Semua kanak-kanak atau muda-remaja dan pemimpin dewasa mesti menghormati hak privasi kanak-kanak atau muda-remaja dalam semua keadaan seperti menukar pakaian dan mandi di tapak perkhemahan. Seseorang dewasa hanya boleh memasuki kawasan kanak-kanak menukar pakaian atau kawasan mandi kawasan hanya bagi tujuan keselamatan dan kesihatan yang memerlukan kehadiran seorang dewasa. Seorang dewasa mesti melindungi hak privasi mereka sendiri dalam situasi yang sama. Penggunaan telefon pintar, kamera atau pengimejan atau penggunaan peranti digital yang tidak wajar adalah dilarang. Walau bagaimanapun, kebanyakan ahli pengakap dan pemimpin menggunakan kamera dan peranti pengimejan yang lain dengan penuh tanggungjawab, ia telah menjadikan hak privasi individu dihormati. Adalah tidak wajar menggunakan mana-mana peranti

POLISI PERLINDUNGAN KANAK-KANAK

yang mampu untuk merakamkan atau memancarkan visual imej dalam kawasan tempat mandi, tandas, atau kawasan-kawasan lain di mana hak privasi dihormati.

Tiada organisasi rahsia dibenarkan. PPM tidak mengiktiraf mana-mana organisasi rahsia sebagai sebahagian daripada program. Semua aspek program pengakap terbuka kepada pemerhatian oleh ibu bapa dan pemimpin.

Tiada gangguan dibenarkan. Sebarang bentuk gangguan atau penderaan tidak boleh dimasukkan sebagai sebahagian daripada apa-apa aktiviti Pengakap .

Tiada buli dibenarkan. Samada secara lisan, fizikal atau buli siber adalah dilarang dalam pergerakan Pengakap.

Kepimpinan belia, muda-remaja dipantau oleh pemimpin dewasa. Seorang pemimpin dewasa perlu menggunakan teknik yang betul dalam memantau dan membimbing pemimpin belia, muda-remaja dan memastikan dasar PPM dipatuhi.

Disiplin diutamakan. Disiplin yang digunakan dalam Pengakap perlu mencerminkan nilai-nilai Pengakap itu sendiri. Hukuman di khalayak umum adalah dilarang sama sekali. Tindakan tatatertib seperti pengasingan, penghinaan atau pencemuan adalah dilarang. Tindakan disiplin secara membina (*positive discipline*) seperti pujian secara lisan.

Pakaian yang bersesuaian diperlukan untuk semua aktiviti. Pakaian yang sesuai untuk aktiviti diperlukan. Sebagai contoh, memakai pakaian yang menjolok mata seperti pendedahan bahagian sulit adalah tidak dibenarkan serta tidak sesuai dalam pergerakan Pengakap. Semua pemimpin dewasa dan ahli-ahli muda-remaja serta kanak-kanak mempunyai tanggungjawab untuk mematuhi etika pemakaian dipatuhi setiap masa.

Peranan dan tanggungjawab setiap orang. Setiap orang adalah bertanggungjawab untuk bertindak mengikut Persetiaan Pengakap dan Undang-undang Pengakap. Keganasan fizikal, aktiviti seksual, penderaan emosi, penderaan rohani, penggunaan senjata berbahaya tidak dibenarkan, diskriminasi, buli, buli siber (*cyberbullying*), kecurian, penghinaan lisan, salah guna dadah, penggunaan alkohol atau pornografi adalah dilarang dan ditegah dalam sebarang program Pengakap dan boleh mengakibatkan pembatalan keahlian. Untuk maklumat lanjut, rujuk Tatacara Pengurusan Risiko, PPM.

BAHAGIAN IX: LAPORAN PENDERAAN KANAK-KANAK & PELANGGARAN DASAR PPM

Semua orang yang terlibat dalam pelaksanaan program latihan perlu mematuhi dua prosedur dalam melaporkan insiden yang dialami oleh kanak-kanak atau muda-remaja.

Laporan Mandatori Penderaan Kanak-kanak. Semua orang yang terlibat dalam pelaksanaan sesuatu program latihan hendaklah melaporkan kepada penguatkuasa undang-undang tempatan, apabila wujud rasa syak wasangka atau kepercayaan bahawa telah berlaku ke atas seorang kanak-kanak sama ada dari segi fizikal atau secara seksual, fizikal atau emosi diabaikan serta terdedah kepada sebarang bentuk keganasan atau ancaman, atau terdedah kepada sebarang bentuk eksploitasi seksual, termasuk pemilikan, pembuatan atau pengedaran pornografi kanak-kanak samada melalui pengedaran dalam talian, penawaran-permintaan atau menunjukkan bahan lucah . Tiada seorang pun boleh dikecualikan daripada tanggungjawab ini untuk melaporkan kepada mana-mana orang lain, apabila wujudnya tanda-tanda penderaan telah berlaku.

Laporan Iubapa Terhadap Pencabulan Dasar Perlindungan Kanak-Kanak PPM. Jika seseorang ibu atau bapa mempunyai sebab untuk mempercayai bahawa wujudnya pencabulan terhadap apa-apa Dasar Perlindungan Kanak- Kanak PPM termasuk laporan mandatori penderaan kanak-kanak, seorang ibu atau bapa mesti dengan segera memberitahu Majlis Eksekutif PPM, samada di peringkat Daerah, Negeri ataupun Kebangsaan, supaya satu tindakan susulan boleh diambil sewajarnya demi keselamatan ahli-ahli Pengakap. Jika seorang Pemimpin Pengakap atau orang lain dalam pelaksanaan sesuatu program latihan cuba untuk meyakinkan ahli-ahli pengakap bahawa lencana merit atau kemajuan lain bergantung semata-mata kepada keputusannya sebagai seorang pemimpin kumpulan, atau jika seseorang pemimpin pengakap meminta seseorang ahli pengakap berbuat sesuatu yang pada fikiran seolah-olah tidak sesuai, sila segera menghubungi Majlis Eksekutif Pengakap PPM, samada di peringkat Daerah, Negeri ataupun Kebangsaan.

Langkah-langkah Penting untuk Melaporkan Penderaan Kanak-kanak

- i. Memastikan kanak-kanak itu dalam persekitaran yang selamat .
- ii. Dalam kes-kes penderaan kanak-kanak atau kecemasan perubatan , hubungi 999 serta-merta. Di samping itu, jika penyalahgunaan yang disyaki berpunca dari dalam rumah Pengakap atau keluarga, adalah perlu seorang dewasa atau pemimpin pengakap itu untuk menghubungi pengamal atau penguatkuasa undang-undang tempatan yang bertanggungjawab untuk melindungi kanak-kanak tersebut.
- iii. Maklumkan dengan segera kepada Majlis Eksekutif Pengakap Daerah/Negeri/Kebangsaan atau mana-mana wakil eksekutif majlis pengakap semasa ketiadaan mereka.

RUJUKAN

Akta 143: Akta Pengakap Malaysia (2006);

dicapai dari http://www.agc.gov.my/agcportal.php/r=portal2/lom2&id_236

Akta 611: Perlindungan Kanak-Kanak Kebangsaan (2001);

dicapai dari http://www.agc.gov.my/agcportal/index.php/r=portal2/lom2&id_1778.

Child Rights Coalition of Malaysia; Laporan Mengenai Status Hak Kanak-Kanak Di Malaysia (2009);

Dicapai dari www.mcric.org.my/wp-content/uploads/CRC-Report-Bahasa-pdf.

Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu: Konvensyen Hak Kanak-Kanak Sedunia (1989)

Dicapai dari: www.unicef.org/magic/media/documents/CRC

World Scout Bureau Inc (2015), World Scout Youth Program Policy, Kuala Lumpur, Malaysia

Dicapai dari www.scout.org

World Scout Bureau Inc (2015), World Scout Youth Involvement Policy, Kuala Lumpur, Malaysia.

Dicapai dari www.scout.org